

Za prof. PhDr. Danuší Kšicovou, DrSc.

Nadšená badatelka, energií sršící učitelka, vášnivá fotografka a neúnavná cestovatelka prof. PhDr. Danuše Kšicová, DrSc., se 31. ledna 2017, jen krátce před svým „půl-jubileem“, v nedožitých 85 letech vydala na poslední a nejdelší cestu.

Životní cesta prof. Kšicové je geograficky spjata s Brnem – bylo jak jejím bydlištěm, tak zejména působištěm. V Brně nejen vystudovala kombinaci český jazyk a ruský jazyk, ale absolvovala tu i léta aspirantská a následně po desetiletí pracovala na filozofické fakultě, a to na Katedře ruské a sovětské literatury, která později vešla do nově koncipovaného Ústavu slavistiky Masarykovy univerzity. Měnily se názvy pracoviště i univerzity, neměnila se její odborná profilace i neuvěřitelná čínorodost a úsilí objevovat nové pohledy a spojovat to, co se zdálo být oddělené. Po celou dobu svého působení, a to i jako emeritní profesorka, se významně podílela na odborné, pedagogické i badatelské profilaci pracoviště.

Až překvapivá je šíře jejího zájmu – sahá od obecné problematiky česko-ruských kulturních vztahů přes sledování překladatelských počínů (*Ruská poezie v interpretaci Františka Táborského*, Brno 1979), studium žánrového spektra ruského romantismu a neoromantismu i jejich poetiky (*Poéma za romantismu a novoromantismu. Česko-ruské paralely*, Brno 1983), zasahuje v širším srovnávacím pohledu do problematiky vzájemného ovlivňování a obohacování ruské literatury a ostatních evropských literatur, do studia vzájemného propojení estetického kódu literatury a dalších druhů umění, především malířství a hudby (např. *Od moderny k avantgardě*.

Rusko-české paralely, Brno 2007, či *Z dějin ukrajinské kultury. Umění – divadlo – hudba*, Brno 2014), stranou její pozornosti nezůstaly významné momenty historie, které se odrazily nejen v umění, ale v celkové koncepci lidského bytí a jeho poznávání, ať již to bylo ve starších cestopisech (*Cesty do Svaté země. XII.–XX. století. Mýty a realita v ruských a českých cestopisech*, Brno 2013), anebo v pohnuté historii volyňských Čechů (spolu s prof. PhDr. Jaroslavem Vaculíkem, CSc. *Rodinná kronika volyňských Čechů*, Brno 2006). Sama aktivně překládala (připomeňme např. její překlady Lermontovovy poezie), zajímala se o ruskou dramaturgii a její evropský kontext, dokázala vnímat nejen historii folklóru, ale i jeho průniky do umění 19. a 20. století.

Těžko by se dalo spočítat, na kolika konferencích vystupovala, kolik absolvovala přednášek, kolikrát v médiích propagovala ruskou literaturu a ruské umění – vždy v evropském kontextu a s důrazem na česko-ruské kontakty a paralely. Byla členkou celé řady organizací a sdružení (např. International Association of Word and Image Studies, Slavistická společnost Francka Wollmana), udržovala čilé osobní kontakty se slavisty z celého světa a sledovala jejich produkci, kterou dokázala i zprostředkovat ostatním mj. v recenzích, žánru náročném na čas a nevčetněném co do jejich scientometrického hodnocení.

Jako pedagožka přednášející celou řadu disciplín sahající od ruského folklóru, dějin ruského umění přes dějiny ruské literatury 19. a počátku 20. století až k teorii a praxi uměleckého překladu ovlivnila několik generací studentů. Přenášela na ně jak svůj

entuziasmus, zájem o nové pohledy i širší vnímání souvislostí, tak své zkušenosti z literárněhistorického výzkumu i vlastní překladatelské praxe.

Profesorka Kšicová byla až neuvěřitelně vitální a všestranná i v osobním životě, kdy dokázala skloubit roli matky a babičky se svými hojnými cestovními aktivitami, byla známa svým aktivním vztahem k lyžování i k domácí zahrádce, udržovala osobní kontakty a přátelství s řadou osobností

světové slavistiky... Pracovala doslova do posledních chvil svého života, jako by se rozhodla, že neodejde, dokud nedokončí, co si předsevzala.

Nejen v její rodině, ale i v české a evropské rusistice a slavistice, na Ústavu slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity i mezi všemi jejími přáteli zůstává po jejím odchodu nezaplnitelné prázdné místo.

Josef Dohnal

